

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 1, 1975

Nr. 178

LKB Kronika Nr. 16

Vaikus ragina tėvams meluoti

Valdžios žmonės naktį išvagia sūnaus motinai nukaltą paminklą

8

Anykščiai

Kai mirė Sibire nukankinto Lietuvos generolo Ladigos žmona Stefanija Ladigienė, jos sūnus Algis Ladiga sumanė iš akmenų nukalti paminklą. Anykščių architektė nurodė už miestelio žvyrduobę, kur po darbo meloracijos darbų vykdytojas ir kaldavo motinai meniską kryžį. Šiemet (1975) jau tretieji metai, kai buvo tas darbas tęsiamas toliau. Ryškiojo paminklo kontūrai, ryškiojo skulptoriaus mintis, atsirado žodis "gyvens". Gal tas žodis, o gal ir gandas, pasklides, kad Ladiga kala žuvusiems partizanams paminklą, privertė subrusti Anykščių rajono valdžią. Prieš Vėlykas net penkis mažos apšaukė išgarsėjusią žvyrduobę, kur stūksojo dar ne visai baigtas paminklas. Žmonės sakė, kad tose vietose buvo palaidoti lyg vokiečiai, lyg partizanai, suaudyti pokario metais, bet Algis Ladiga visiems atskleidė, jog paminklas skirtas jo motinai Stefanijai Ladigienėi, kuri palaidota Vilniuje, Viršuliškių kapinėse. Anykščių valdžiai netgi buvo pristatytas patvirtintas paminklo projektas su autoriaus A. Ladigos ir konsultanto skulptoriaus Vlado Vildžiūno pavardėmis. Tačiau prieš Vėlykas iš Didžiojo Penktadienio i Didžiojo Šeštadienio naktį (t. y. kovo 27-28) paminklas dingio. Žmonės pasakojo, kad matė viluką, kraną ir sunkvežimį. Liko pėdsakai tų mašinų, bet milicija jais ne itin domėjosi. Kol kas nieko negelbėjo nei žodinis Ladigų šeimos narių pranešimas Saugumo komitetui, nei oficialus raštas Lietuvos KP Centro Komitetui.

Skrebotiškis

Po 1969 rugsėjo 8 Marijos Gimimo atšvičios Skrebotiškyje i Pasvalio raj. Vykdomąjį Komitetą pas rajono pirmininko pavaduotoją Stapulionį buvo iškviesta Skrebotiškių parapijos vargonininkė Emilija Kinskaitė. Kadangi per atšvičios bažnytinę procesiją dalyvavo daug moksleivių — berniukų ir mergaičių — tai pavaduotojas Stapulionis liepė vargonininkei pasišaukti, kas tuos moksleivius organizavo ir aprenge procesijos drabužiais. Emilijai Kinskaitėi paaiškino, kad tėvai atsiveda vaikus ir, jiems prašant, ji aprenge moksleivius procesijos drabužiais. Pavaduotojas Stapulionis aiškino, kad vargonininkė padariusi nusikaltimą ir išakė nekšti prie vaikų rankų ir nevaikščioti pas žmones.

Direktorė Povilanskienė pasikvietė i mokytojų kambarį penkias mergaites, kurių jau laukė pavaduotojas Stapulionis. Mergaitės, klausinėjamos, ar lankosi pas E. Kinskaitę, nesigynė. Toliau Stapulionis klausinėjo, gal vargonininkė mergaites kviečianti i bažnyčią. Šios atsakė, kad jas i pamaldas vedasi tėveliai. "O jūs neklausykite. Sakykite, kad skauda galvą, ir neikite", — mokė rajono pareigūnas. Paklaustas, kas mokė katekizmo ir giedoti, mergaitės tylėjo. Tada Stapulio-

nis pradėjo gąsdinti, jog išvešias i Pasvalį ir nebeleisias namo. Mažesnės mergaitės pradėjo verksti, o viena paaiškino: "Aš pasakysiu, ką ten veikiame: žiūrime kaip daromos žvakės, mums leidžia paskambinti pianinu".

Kitą dieną Skrebotiškių vargonininkė E. Kinskaitė buvo iškviesta i Pasvalį pas pavaduotoją Stapulionį. Šis vargonininkę išvadino parazitą ir pasiuntė pas prokurorą. Tarybinių įstatymų saugotojas aiškino, kad jau visai nedaug trūksta medžiagos iškelti baudžiamajai bylai už vaikų klaidinimą. Baigęs apklausimą, prokuroras pasiuntė vargonininkę atgal pas Stapulionį, kuris įsakė jai neleisti vaikų i savo kambarį ir neužkalbinti net gatvėje sutikus.

1970 rugsėjo mėnesį vargonininkė E. Kinskaitė buvo iškviesta i Teterių apylinkę (Pasvalio raj.). Čia buvo atvykęs rajono pirmininko pavaduotojas Stapulionis ir pakviestas Skrebotiškių parapijos bažnytinis komitetas.

Stapulionis pareiškė, jog vargonininkė Kinskaitė ardanti parapijos ramybę ir todėl jai nebe-galima puošti altorių ir vargonininkauti. Jis, pavaduotojas, atleidiš Kinskaitę iš vargonininkės pareigų.

BREŽNEVAS KALBA APIE NESIKIŠIMĄ

HELSINKIS. — Trečiadienį Saugumo konferencijos delegacijų vadai pasakė po savo žodį. Spauda atkreipė dėmesį i Brežnevo pareiškimą: "Niekas neturi teisės diktuoti kitiems, kištis i kitų valstybių vidaus reikalus, nesvarbu, kokių būdu kas tvarkosi viduje".

Kitų valstybių pasisakymuose buvo jaučiamas skepticizmas. Britanijos min. pirm. Wilsonas minėjo, kad jokia valstybė neturi daryti karinės intervencijos i kitą šalį. Čia jis turėjo minty Brežnevo doktriną, kuri 1968 buvo pritaikyta invazijai i Čekoslovakiją. Detente nieko ne-

Turkija vertina Amerikos draugystę

HELSINKIS. — Prez. Fordas konferavo su Turkijos ministru pirmininku Suleyman Demirel. Buvo kalbama apie galimybę Amerikos bazes vėl atidaryti. Demirel sakė, kad gerai santykiai su Amerika jiems labai svarbūs.

Kongrese tuo pačiu reikalu, karinės pagalbos atnaujinimu turkams, tarėsi įtakingi vadai. Diskusijas norima atnaujinti ir jas užbaigti dar šiandien, penktadienį, kai Kongresas vienam mėnesiui išsiskirstys atostogų.

Vargonininkė pareiškė, kad ją i darbą priėmė parapijos komitetas, todėl tik jis galės ją atleisti, jeigu jinais esanti kuo nors nusikaltusi. Pavaduotojas Stapulionis perpykęs kaltino, kad vargonininkė klaidinanti vaikus, neklausanti jo draudimų (vargonininkei Stapulionis leido vaikščioti iš namų i bažnyčią ir atgal), rašinėjanti skundus ir juos vežanti i Vilnių. Vargonininkė atsakė, kad Stapulionis meluoja, nes ji jokių skundų nerašiusi ir nevežusi i Vilnių.

Bažnytinis komitetas kalbėjo, kad vargonininkė jam nenusikaltusi ir jos iš darbo neatleis. Stapulionis gąsdino, jei vargonininkė nebus atleista, tai rajonas nepatvirtins naujo bažnytinio komiteto sastato, o jei atleis, tai galėsia daryti bažnyčiai stogą ir nutiesti cementinį takelį nuo bažnyčios durų iki šventoriaus...

Bažnytinis komitetas dar keletą kartų buvo iškviestas i rajono Vykdomąjį komitetą. Pats Stapulionis, parašė rašto juodraščių, kad vargonininkė už padarytus nusikaltimus esanti aleidžiama iš darbo. Parapijos komitetas rajono pareigūnų spaudimu neatlaikė ir vargonininkę Kinskaitę iš darbo atleido.

reikš, jeigu ji nebus vykdoma praktikoje — jei nebus galima kelti kur kas nori ir pan. laikraštį kokį kas nori ir pan. Graikijos Caramanlis priekaištavo dėl didelių sumų, išleidžiamų ginklavimuisi, užmirštant socialinius ir ekonominius poreikius ir kad reikia gyventi tikram absurde. Islandijos atstovas irgi suabejojo, kiek iš to akto bus naudos, ar tikrai bus vykdomi laisvi idėjų pasikeitimai.

Schmidt, V. Vokietijos kancleris, pakartojo, kad jų, vokiečių, tikslas taikingu būdu sujungti perskeltą Vokietiją, ir to vokiečiams laisvu apsisprendimu neturėtų būti uždrausta. Helsinkio dokumento išbandymas bus Berlyne. Tas miestas virto konfliktų ir įtempimų pasauliniu centru.

Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencija Berlyne gėdos sienos, pastatytos 1961, nupanaikina

Anykščių šilelis

(Nuotr. V. Juodakio)

NEUŽMIRŠKIME ŠIŲ PREZIDENTO PAREIŠKIMŲ

Duodamo citatas iš Prezidento pareiškimo, padaryto liepos 25 pasimatyme su Rytų Europos tautų atstovais, kuriame dalyvavo i lietuvių pusės ALTOs pirmininkas dr. K. Bobelis ir SLA pirmininkas P. Dargis.

"There are those who fear the Conference will put a seal of approval on the political division of Europe that has existed since the Soviet Union incorporated the Baltic nations and set new boundaries elsewhere in Europe by military action in World War II. These critics contend that participation by the United States in the Helsinki understandings amounts to tacit recognition of a status quo which favors the Soviet Union and perpetuates its control over countries allied with it. 'If I seriously shared reservations I would not be going, but I certainly understand the historical reasons for them and, especially, the anxiety of Americans whose ancestral homelands, families and friends have been and still are profoundly affected by East-West political developments in Europe.'

"Specifically addressing the understandable concern about the effect of the Helsinki declarations on the Baltic nations, I can assure you as one who has long been interested in this question that the United States has never recognized the Soviet incorporation of Lithuania, Latvia and

Estonia and is not doing so now. Our official policy on non-recognition is not affected by the results of the European Security Conference.

"There is included in the declaration of principles on territorial integrity the provision that no occupation or acquisition of territory in violation of international law will be recognized as legal. This is not to raise the hope that there will be any immediate change in the map of Europe, but the United States has not abandoned and will not compromise this long-standing principle."

Cia cituotas JAV prezidento pasisakymas yr reikšmingas. Jis pasiekta pabaltiečių organizacijų ir mūsų bylos bei aplamai žmogaus ir tautų laisvės idėjos draugų jungtinėmis pastangomis. Mes šiais prezidento pareiškimais turime remtis ir juos panaudoti kur tik galime. Iš kitos pusės prezidento G. Fordo pareiškimas pradedant kelionę i Europą kelia naujų idėjų. Daugelis politinių įvykių vertintojų laisvuose Vakaruose, Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos išdavoje mato sovietų laimėjimą be apčiuopiamos naudos vakarams. Su pagrindu ir lietuviai, latviai bei estai šios konferencijos pareiškimo pasirašymą viršūnių susitikime laiko viena stambiausių vakarų valstybių politinių klaidų.

Aplamai, Helsinkio konferencijos dienos mums yra gedulo ir protesto dienos. Mes kviečiame visus lietuvius, kartu su broliais latviais bei estais jas toliau nuotai ir sukurti. Prarasti viltį pagrindo nėra. Pavojaus akivaizdoje suglauskime gretas. (E.)

WASHINGTONAS. — Senatą pagaliau nutarė leisti rugsėjo mėnesį daryti papildomus balsavimus i Senatą New Hampshire valstijoje ir išspręsti klausimą, kas turi juos atstovauti — respublikonas Louis Wyman ar demokratas John Durkin.

George Meany prieš R. Europos išdavimą

CHICAGA. — George Meany, AFL-CIO prezidentas pasiūlė ir didžiausios unijos, reprezentuojančios 13.5 mil. darbininkų, taryba priėmė rezoliuciją, kad Amerika atmetų bet kokį Helsinkio susitarimą, kuris patvirtina sovietų hegemoniją Europos rytuose.

"Susėsti kartu su sovietų valdais ir tais, kurie priarinkti prie Sovietų Sąjungos, reiškia, jog Amerika ir Vakarų Europa sutinka visiems laikams Rytų Europą atiduoti sovietams. Pasirašyti aktą reiškia, kad buvę laisvi kraštai pavedami komunistų valdžiai. Toks susitarimas yra gėda ir išdavimas demokratijos principų ir laisvų tautų".

Meany ir taryba ragina Kongresą, kad tas "viešai atsisakytų" nuo Helsinkio susitarimų, pareikštų savo nepasitenkinimą aktu, kuris nepripažįsta teritorinius pakeitimus, nepripažįsta nepriklausomybės pavergtiesiems ir mindžioja 1955 Genuvos nutarimą leisti Vokietijai susijungti.

CHICAGA. — George Meany spaudos konferencijoje kritikavo Fordo administracijos ekonominę politiką ir griežtai atmetė sutartą 10.3 mil. tonų grūdų

pardavimą rusams. "Kodėl mes turime kompensuoti sovietų žemės ūkio klaidas tada, kai jie didžiausią savo dėmesį ir išlaidas sukiša i ginklavimąsi, kad pasiektų karinį dominavimą?"

Apie Valiūno suėmimą rašė visi suomių laikraščiai

HELSINKIS. — Dr. K. J. Valiūnas ir Uldis Grava, apie kurių suėmimą ir paleidimą esame rašę, yra laisvi, ir jiems susisiekti su užsienio diplomatais bei laikraštiniškai nekludoma, tik suomių jų žingsnius seka.

Apie jų suėmimą parašė visi aštuoni Suomijos dienraščiai, kiti net pirmuose puslapiuose, aiškiai reikšdami simpatijas pavergtųjų kaimynų adresu. Parašė apie tai ir švedijos laikraščiai. Ar buvo painformuoti ir rašė kitų Europos valstybių laikraščiai, kol kas žinių neturime. Kiekvienam atveju Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardai ryšium su konferencija vėl buvo minimi, ir tai sovietams sudarė naujų nemalonumų, priminė agresiją.

Dr. Valiūnas, baigęs vizitą Helsinky, pakelė sustos Stockholmė ir kitą savaitę grįš. Telefoninį su juo pasikalbėjimą vakar perdavė Chicago Lietuvos radijo valandėlė "Margutis".

Lisabonoj bus koncentracijos stovykla

LISABONA. — Vienas valdančios "troikos", gen Otelo Saraiva de Carvalho, saugumo viršininkas, atvirai kalba, kad Lisabonos centre bus įrengta koncentracijos stovykla. Grįžęs iš Kubos, kur su Castro kalbėjosi aštuonias dienas, pasigyrė, kad tenai jis daug ko išmoko ir Portugalija bus "liaudies demokratija".

"Įvesti socialistinę sistemą, padaryti revoliuciją taikingu būdu neįmanoma. Reikia i tam tikro pasišventimo. Karinės pajėgos iki šiol elgėsi švelniai. Prireiks imtis ir griežtų priemonių, kurių kol kas mes vengėme", sakė Carvalho. Dar jis sakė, kad bus imamasi visų priemonių suvakyti antikomunistinį elementą, o Campo Pequeno stadionas, kur vyksta bulių kautynės, bus paverstas koncentracijos stovykla tiems, kurie priešinosi karinei revoliucijai. Mario Soares, jo žodžiais, yra viso pasipriešinusios vadas.

Jo laikraštiniškai paklausė, ar teisybė, kad Soares, socialistų vadas, bus ištremtas, tai Carvalho atsakė komentuoti. Tik žadėjo susitikti su juo ir jam patarti, kad jis nebūtų tuo, kuo yra, ir nustotų priešintis.

KALENDORIUS

Rugpiučio 1: šv. Alfonsas, šv. Vilė, Sūduvis, Gauda.

Rugpiučio 2: šv. Euzebijus, šv. Teodota, Tugaudas, Varpūnė.

Saulė teka 5:43, leidžias 8:10.

ORAS

Daugiausia saulėta, karšta ir drėgna, apie 90 laipsnių.

George Meany

Izraelis turi 10 atominų bombų?

BOSTONAS. — "Boston Globe" rašo, kad amerikiečių karių reikalų žinovų tvirtinimu Izraelis turi 10 atominų bombų. Jų dydis prilygsta bombai, kokia buvo numesta ant Hirošimos. Izraelis pasigamino pats, nujausdamas, kad arabai, turį daug pinigų, atominų bombų gali nusipirkti iš kitų šalių. Izraelio bombos gali būti numestos iš F-4 Phantom lėktuvų arba išsaustos Jericho raketa, kuri siekia 290 mylių.

MADRIDAS. — Ispanijoj suminti aštuoni karininkai, įtariami palaiką ryšius su pogrindžiu, reikalaujančiu, kad pasitrauktų generalissimo Franco.

Portugalijos saugumo viršininkas gen. Carvalho, vienas iš valdančios "troikos"

Red. Vytautas Grybauskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632
Telefonas namuose: 847-1729, darbe: 269-7432

LAUKO TENISAS

PABALTIEČIŲ VARŽYBOS

Šiomet pabaltiečių lauko teniso varžybos buvo kiek skirtingiau su-ruoštos negu pereinamais metais: jos buvo „invitacional“, tai yra, jose galėjo dalyvauti tik atskirų tautybių teniso komitetų išrinktieji. Vyrų A ir B klasėse buvo kvesti septyni latviai, šeši lietuviai ir trys estai; kitose klasėse skaičius nebuvo ribojamas.

Šeštadienį, liepos 26 d. Moraine Valley Community College, prasidėjo pirmosios rungtynės ir sekmadienio ryte pusfinaliams prasidėjus, buvo aišku kas vyrauja: vyrų A klasėje likę trys lietuviai — Mikonis, Pečilūnas, septyniolikmetis Kolis ir vienas latvis — Cakans. Vyrų B klasėje — visi keturi lietuviai: Zemaitis, Kvantas, Ragas ir Kasperaitis, moterų — trys lietuvės: Zemaitienė, Vebeliūnienė, Rimkūnienė ir viena latvė — Olins.

Vienas iš įdomiausių pusfinalių buvo tarp jaunojo T. Kolio ir jau trisdešimt su virš, metų turinčio Cakans. Kolis, žaidimui dar vos prasidėjus, parodė truputį temperamento — tai ypatybę jau kelis metus surišta su žinomais tenisininkais Jimmy Connors ir Ilie Nastase. Ir tikrai, kai kurie latviai bestebį žaidimą, lygino Kolis su Nastase. Tačiau Kolis vėliau paaiškino savo nekantrumo priežastį: teisėjai buvo latviai ir nešaukė visų žaidėjų kamuolių kritimų. Kolis yra pripratęs žaisti amerikiečių turnyruose — pripratęs prie objektyvių teisėjų — „Kokia vilts žaisti, jeigu jau, vos žaidimui prasidėjus, žinau kas laimės?“

Tad, suprantama, kad jaunuolis nepasitiekdamas pradėjo žaidimą. Suprantama, kad nesisekė. Nerimą liejo ir sviedinį, pyko ant savęs, leisdamas Cakans jį po aikštę vaikyti. Tik, jau devynis žaidimus pralaimėjęs, pabudo ir dabar nebe jį laktė paskui sviedinį, o Cakans. Laimėjo du žaidimus iki pasidavė latviui Cakans 10 - 2.

Pertauka ir vyrų dvejetų lošimas. Vėl Kolis ir Cakans atsiderė aikštėje: Kolis - Normantas prieš Cakans - Huns. Šio žaidimo eigoje Kolis jau sugebėjo pajaukauti su žiūrovais, nors juokas buvo menkas — teisėjai vis latviai. Bet ši syki, Kolis ir Normantas ne negalvojo pasiduoti: nors latviai Cakans ir Huns laimėjo, laimėjimas nebuvo lengvas — 10 - 7.

Bestebinti latvių ir lietuvių vyrų rungtynės, kai kurie pražiopsojome kitų klasių žaidimus. Mūsų dvejetų pusfinalius laimėjo Pečilūnas - Zemaitienė ir Cakans - Cakans, o finalus — Cakans - Cakans 11 - 9; juniory pusfinalius — Normantas ir Ejūps, finalus — Normantas 10 - 6; seniory pusfinalius — Mednieks ir Grybauskas, finalus — Grybauskas 10 - 8. Merginų pusfinalius — Olins ir Maurukaitė, finalus — Olins 10 - 5; moterų pusfinalius — Olins ir Rimkūnienė, finalus — Rimkūnienė 10 - 6; vyrų B pusfinalius — Ragas ir Kvantas, finalus — Kvantas 10 - 4.

Vyrų A klasės pusfinaliuose pralaimėjus Koliui ir Mikonui, finaluose susidūrė Cakans ir Pečilūnas. Cakans prieš penkerius metus buvo Wisconsin valstijos laimėtojas, ir vieno žiūrovo žodžiais, dar dabar „neblogai“ lošė. Neblogai, jeigu sutriuškino vieną iš dabartinį jaunųjų lietuvių pažiūrą — Kolį (Sofys sirgo ir negalėjo dalyvauti turnyre), vėliau laimėjo — 10 - 7 prieš senesnę fraigždę Pečilūną.

Laimėjo lietuviai, laimėjo latviai, laimėjo ir žiūrovai — dvi

dienas stebėdami nors ir neprofesionalas, bet įdomias rungtynes. Rima Janulevičiūtė

Vilis Cahans, pabaltiečių vyrų teniso meistras. Nuotr. Z. Degučio

PLAUKIMAS

— Vytautas Bankaitis iš Clevelando įtrauktas į 1975 m. NCAA kolegijų diviziono „All-American“ komandą 100 ir 200 jardų krūtinės rungtynėse. Vytautas atstovauja Edinboro kolegijai Pensilvanijoje. Šios kolegijos 4 x 100 jardų kompleksinės estafetės komanda, kurioje plaukia ir Vytautas, taip pat pateko į „All-American“ sąstatą.

— Lake Erie distrikto AAU žiemios Junior Olympics varžybose, 15 - 18 metų amžiaus grupėje gražiai pasirodė klevelandietis Janina Motuzaitė, laimėdama 100 jardų laisvų stilium (laikas 58.93) ir 200 nugara per 2:22.41.

— Dvylikametis Audrius Barzdukas laimėjo 100 metrų laisvų stilium AAU Potomac Valley sąjungos vasaros juniory Olympics pirmenybėse, distanciją nuplaukdamas per 1:07.00. Viso šiose varžybose Audrius surinko šešis medalius, nors į pasekmes atsiliepė neįprastai šaltas ir lietingas oras. Savaitę po šių varžybų Columbia, Maryland įvykusiose South Atlantic AAU Un-Senior Meet var-

Audrius Barzdukas

žybose Audrius buvo pirmasis 50 jardų laisvų stilium (laikas 27.03) ir „parnėsė namo“ dvi savo klubo estafetes. Abejose rungtyse pagerinti varžybų rekordai. Tose pačiose varžybose, vienuolik metų amžiaus grupėje, Lina Barzdukaitė buvo trečiaja 50 jardų laisvų stilium (laikas 29.55). Varžybose dalyvavo plaukikai iš 28-ųjų klubų.

— Pabaltiečių plaukimo pirmenybės numatomos spalio 19 d. Clevelande.

— Pereitą savaitę Cali mieste, Kolumbijoje baigėsi pasaulio plaukimo pirmenybės. Amerikos plaukikai išlaikė pirmavimą, surinkę daugiausia medalių, iš kurių 13 aukso. Kaip ir buvo spėta, rimčiausia konkurencija buvo iš Rytų Vokietijos pusės, kuri surinko net 10 aukso medalių ir tolokai paliko kitas valstybes.

TINKLINIS

L. ARMONAITĖ KANADOS MOTERŲ TINKLINIO OLIMPINIJE RINKTINĖJE

4,500 žiūrovų sutraukė moterų tinklinio rungtynės į Toronto stadioną. Ir nėra ko stebėtis, nes žaidė dvi rinktinės, geriausios pasaulyje: Japonija prieš Rusiją, o be to, Amerika prieš Kanadą.

Amerikos rinktinė, padariusi ryškia pažangą, atsirevanšavo už pernykštį pralaimėjimą pasaulio pirmenybėse ir įveikė Kanadą 15 - 3, 12 - 15, 15 - 12 ir 15 - 3. Mums gi įdomiausia, kad nemažas būrys Toronto lietuvių, atvykę pasižiūrėti gero tinklinio, buvo maloniai nustebinti, kad Kanados rinktinės eilėse buvo pristatyta Armonaitė iš Belleville, Ontario. Ji nedaug žaidė ir nebuvo pagrindiniame šešetuke, bet mes jau galime ją didžiuotis. Tai dar viena pavarė, prie kurios spaudoje ar televizijoje bus pridėdama žodis „lietuvaite“. Reikia tikėtis, kad ji užsitikrins sau vietą olimpinėje rinktinėje ir kad kita vasara ją teks matyti olimpinuose žaidimuose Montrealyje. Kiekviena atveju, apie ją dar girdėsime ir netolimoje ateityje.

Kitose rungtynėse Japonijos rinktinė sutriuškino Rusiją 15 - 6, 15 - 1, ir 15 - 6, dar kartą įrodyma, kodėl ji yra pasaulio meistras. Jos pranašumas buvo toks didelis ir įtikinantis, kad Rusijos rinktinė momentais net pasigailėtinai liūdnei atrodavo. O juk dar visai neseniai Rusija buvo 4 kartus pasaulio meistrė ir laimėjo aukso medalį Muencheno olimpiadoje.

Šios Japonijos ir Rusijos komandų gastrolės Kanadoje kainavo Kanados tinklinio sąjungai 90,000 dolerių, tačiau jų negaila, žinant, kiek naudos iš to turės Kanados tinklinis.

FUTBOLAS

— Pasibaigė pasaulinės kariuomenių futbolo pirmenybės. A grupėje pirmoji baigė Olandiją, toliau Kuaitas, Graikija ir Nigerija. B grupėje V. Vokietija, Kamerūnas, Iranas ir Sirija. Finalines rungtynes V. Vokietija įveikė Olandiją 1 - 0 prie 25,000 Hagoje. Įvartis pasiektas iš baudinio. Trečią vietą laimėjo Kuaitas tik po pratęsimo nugalėjęs Kamerūną 6 - 5.

— Garsusis Pelė, šiuo metu žaidžias už New York klubą, rungtynėse prieš Torontą buvo sužeistas, tačiau nesileido pakeičiamas ir slubuo damas baigė rungtynes. Rungtynės laimėjo Torontas 3 - 0.

— Šiuo metu Europos futbolas daugumoje atostogauja. Vyksta vienos kitos draugiškos rungtynės ar mažesnės svarbos varžybos. Vienos tokių yra Alpių taurės varžybos. Pirmoje grupėje pirmuoja F. C. Basel, toliau Lausanne, Olympique Lyon, Reims. Kitose grupėse Servette Genf, Bastia, ilon ir Nimes.

ISVYKA Į ST. JOSEPH

Jau keletas metų, kai Lituanicos klubo futbolininkai palaiko draugiškus ryšius su St. Joseph, Mich., vokiečių sporto klubo Kickers. Kickers kasmet surengia didesnius futbolo turnyrus, į kuriuos kviečia ir mūsų komandas. Praėjusiais metais jie savo narių pajėgomis ir aukomis, ukišku būdu, baigė pastatyti modernią, gražioje vietoje, sporto stadioną su klubo paskirčiai pritaikytu pastatu. Stadione pašventinimo ir atidarymo proga, kaip ir dera, pravesť keletos komandų turnyras, kurio nugalėtojams paskirtos gražios ir vertingos dovanos. Mūsų komandos nuryko rūpestingai pasiruošusios ir surinko beveik visas trofejas. Bet tai įvyko pernai.

Praėjusį šeštadienį trys Lituanicos komandos — jaunių, vyrų ir veteranų — specialiu autobusu ir keleto automobilio, keliavo į St. Joseph trofėjų pasirinkti. Ši karta daug rinktis neteko. Šiaip gerai susiorganizavę veteranai, į St. Jo-

Gražina Rimkūnienė, pabaltiečių moterų teniso meistrė. Nuotr. Z. Degučio

seph atvyko nepilnu sąstatu. Pralaimėjo abejoms rungtynėms 1-2 rezultatu prieš Chicagos Green-White ir prieš šeiminkus. Jauniai puikiai sužaidė tik pirmąjį puslaikį. Antrajame kapituliavo 1-4.

Vyrų komanda žaidė trejas rungtynes. Pirmosiose žaisdami žymiai techniškai brandžiau ir su didesne persvara; rungtynes prieš Coral Gables baigė be rezultatu 0 - 0. Antrosiose Lituanicos komanda stipriai suplikė Aurora Kickers 4-0, kuriems įvarčius įkirtė V. Pikšrys 2 ir R. Balčiūnas, R. Burneikis po vieną. Trečiojoje mūsų vyrai vos išstėmė lygybą 1:1 prieš šeiminkus, Kickers. Išlyginamąjį įvartį iš baudinio įkirtė Edm. Sinkus. Komandai įteikta trofėja tik už antrąją vietą — ir visas ekspedicijos laimikis.

Kalbant apie išvyką, komandos vadovas inž. Bielskus ją patenkintas ir teigiamai įvertino. Apgalvestavo, kad sąstata trūko pačių

geriausių vidurio aikštės žaidėjų Brian ir Audrius Krygerio.

Po žaidynių St. Joseph Kickers nariai ir ypač narės šauniai pavaišino ne tik turnyre dalyvavusias komandas, bet ir jų palydovus, kurių buvo ne kiek mažiau kaip žaidėjų. Sužinojo apie Lituanicos futbolo klubo ruošiamą sidabrinio jubilėjaus banketą, kuris įvyks š. m. spalio 11 d. Tautiniuose namuose, Kickers vadovėbė paprašė jiems rezervuoti du stalus. Ir Aurora Kickers komanda, mūsiškių apdovanojama tik įvairiais, užsisakė irgi vieną stalą.

Tokio pobūdžio turnyrai ir jų užbaigtuvės, jei jie tvarkingai pravedami, dalyvių ir publikos mielai laukiami. St. Joseph Kickers savo organizacinį sugebėjimą jau ne kartą įrodė. Dabar mūsų eilė. J.J.

KREPŠINIS

Toronto Vyties krepšinio mokykla prasidės už keletos savaitių. Pirmoji grupė pradeda rugpjūčio 16 d., o antroji rugpjūčio 23 d. Jau užsiregistravo virš 120 jaunų krepšinininkų. Bendras skaičius gal truputį mažesnis negu pereinamais metais, tačiau lietuvių procentas žymiai padidėjo. Didžiulę grupę atsiveža Pr. Gildys iš Niujorko.

Planuojama toje pačioje vietoje įrengti tinklinio ir lauko teniso aikštės ir iš krepšinio mokyklos padaryti tikrą sportinę stovyklą, kur lietuviškas jaunimas turėtų progos ne tik paatostogauti, bet ir pasisemti žinių vienoje ar kitoje savo mėgiamojo sporto šakojė.

Reikia tikėtis, kad šie planai virs realybe.

— Europoje prasidėjo tarpkontinentalinės taurės varžybos. Jau esame rašę, kad jose Amerikos žemyną atstovauja Brazilijos, Meksikos, Kanados ir Amerikos rinktinės, o Europą: Rusija, Jugoslavija, Italija ir Graikija. Kiekviena rinktinė žais prieš kiekvieną kito kontinento rinktinę ir skirtinguose miestuose. Po to visos rinktinės atvyks į Amerikos žemyną, kur bus panašiai žaidžiamas antrasis ratas. Kol kas sužaistos 9 rungtynės ir Amerika priėmė 5 - 4. Štai kelios pasekmės: Italija —

(Nukelta į 4 pusl.)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$28.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	28.00	16.00	10.50	6.50
Savainia	16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytėjo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada skaitytėjas yra užsimokėjęs.

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3223

DR. ANNA BALIJUNAS

2838 West 63rd Street
AKIJŲ, AUSŲ, NOSIES IR
GERKLES LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6440 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
9907 W. 83 Pl., Justice, Ill. 590-0500
Pirmia ligonius pagal susitarimą
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 61-6108 ir California
Val: pirmad., antrad., ketvirtad.
6 iki 7-30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3-30 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.
antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik
susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmad. ir
ketv. 1-4 ir 7-8; antrad. ir penktad.
10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4777 Rez. PR 8-6360

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURG
Specialybė — Nervų ir
Emocijų Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6122 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-6083

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akijų Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKS A
VAIKŲ LIGOS
2556 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt.
nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8
val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. FO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3944 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4605
Jei neatliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Oficiali
Ofis: 2403 W. NORTH AVENUE
5214 N. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Vien telefonas 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir
šeštad. tik susitarus.

DR. TERESE KAZLAUSKAS

VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
975 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Tel. 348-6888
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto OLYMPIC 2-1150

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1448 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienius
Šeštadieniai 12 ir 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir
penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8
val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p.
trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURG
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryt.
iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919.

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 8-9891

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave., kampas)
Val: pirmad., antrad., ketv. ir penkt.
Nuo 3 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIJŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofis:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS

OPTOMETRISTAS
(Kaiba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5140
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-6506

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val.
iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. v.
antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p.
ir vakarais pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofis: rez. 2652 W. 69th St.
Tel. PRospect 8-1223.
Ofiso val: Pirm., antr., treč. ir
penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8
v. v. šeštad. 2-4 val. popiet. ir kitu
laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6199

DR. V. TUMSONIS

CHIRUGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad.
2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Tel. Ofiso PR 6-6446

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 586-3166; namų 636-4950

DR. PETRAS ZIJOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Avenue
Val: pirm., antr., ketv. 3-5 ir 6-8
penktad. 2-5, šeštad. pagal susitarimą

RECEPATAI

J. & J. PHARMACY
2557 W. 69th Street
Telef. PR 6-4363

STEEPLES PHARMACY
2434 W. 71st Street
Tel. 737-1112; jei už-
daryta, tel. 776-4363

PRISTATYMAS NEMOKAMAI
Vaistuojamos kėdės, remenai ir kt. įrankiai pirkti ar nuomoti impo-
tuoti odekoloni, Kvepalai ir Fanny May saldainiai.
Apsirūpinkite vitaminais: apsaugoti nuo peršalimų ir širdies sustip-
rinimui Vitaminas E, ir kt. Turime ir gydomųjų žolių.
Nemokamai supakuojame dovanas.
ANGELA ir VYTONIS DIRKIAL savitinkai

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7262
RADIOJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAIKYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4%
a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES 7 1/2%
EARN UP TO

JUNGŲ TAUTŲ SUKAKTIS

Pavienių žmonių santykiuose džiaugiasi, venerines ligas. Veikia tvarka ir teisingumas saugomas, įvedus įstatymų sistemą valstybės, teismus įstatymų taikymo nusprendžiams daryti ir policiją sprendimams ir teisingai tvarkai įgyvendinti. Tautų santykiuose dar to daug įgyvendinta ir čia dar daug kur lemia jėga ir prievarta.

Tačiau yra bandomų ir tarpautiniuose, tarpvalstybiniuose santykiuose įvesti teisinę tvarką. Tarpautinės teisės dėsniams kuriami tarpautinėmis sutartimis, o tautų tarpusavio santykių jais tvarkymas norima patenkinti tarpautinės institucijos priežiūrai. Tokia institucija dabar yra Jungtinės Tautos, kurios formaliai buvo įkurtos 1945 m. birželio 26 d. pasirašant 51-ąją Jungtinių Tautų chartiją. Šią vasarą sueina 30 m. nuo Jungtinių Tautų įkūrimo.

Pagrindinis Jungt. Tautų tikslas — išlaikyti pasaulio taiką, tarptautinį saugumą. Deja, reikia pripažinti, kad nuo pat tos institucijos įkūrimo nebuvo pasiektas nė dienos, kad nebūtų buvę karo. Tačiau negalima apie institucijos vertę galutinai spresti tik iš jos nepasisekimų. Reikia žiūrėti ir pasiektų laimėjimų.

Visų pirma, Jungtinės Tautos sudaro forumą, kur pavojai taikai gali būti išskirti, išdiskutuoti, ieškant priemonių tos grėsmės išvengti. Jungtinės Tautos daug kur jau yra pasitarusios taikai — ar tai sprendžiant Palestinos — Izraelio kūrėmą, ar su laikant agresiją Korojeje, ar budint, kad būtų laikomasi paliaubų Artimuosiuose Rytuose, ar priimant konvenciją prieš genocidą. Prie J. T. net yra kariškas štabas, kuris tvarko J. T. sudarytus taikais saugoti dalinius.

Šalia J. T. visuotiniame susirinkime ir saugumo taryboje svarstomų taikais ir teisėtumui pavojų bei daromų tuo reikalu sprendimų yra dar visa eilė kitų Jungt. Tautų institucijų, naudingai pasitarusiančių žmonių.

Veikia nusiginklavimo komisija. Yra sudaryta ekonominė ir ir socialinė tarnyba, kelianti tautų ūkinę gerovę, socialinį aprūpinimą. Veikia Tarpautinė atominės energijos agentūra. Sudaryta Tarpautinė darbo organizacija, kurianti tarptautinį darbo kodeksą, organizuojanti techninę pagalbą darbo ir socialinių problemų sprendimui. Žmonijos mainimui daug nuspelno Maisto ir žemdirbystės organizacija prie Jungtinių Tautų su centru Romoje. Ji šiaurės Afrikoje kovoja prieš skėrus, Burijoje sudarė ryšius apsaugos sistemą. Egipte padėjo padvigubinti ryšių derlių. Indijoje žemės našumą pakėlė 75%. Artimuosiuose Rytuose kūrė drėkinimo sistemą. Ši viena organizacija pateisina Jungt. Tautų buvimą.

Daug padaro J. T. švietimo, mokslo ir kultūros organizacija, kovodama su analfabetizmu, mokydama naujų ūkio metodų, plėsdama tautų kultūrinę bendravimą. Daug gyvybių išgelbėti J. T. Sveikatos organizacija, stengdamasi nugalėti maliariją, tifo, venerines ligas. Veikia Patikėtinių taryba iš J. Tautų narių, administruojančių pavestas teritorijas. Yra Tarpautinis Tribunolas, pavaldetas dar iš Tautų Sąjungos. Jame dalyvauja net ir ne J. T. nariai, kaip Šveicarija, Lichtenšteinas. Tribunolo būstinė yra Olandijoje, Hagėje. Deja, tribunolas neturi priverčiamos galios ir jo sprendimai tik tada privalomi, kai abidvi šalys iš anksto sutaria, kad šio tribunolo sprendimas yra lemiamas.

Yra dar daugelis kitų J. T. organizacijų, kaip Tarpautinis atstatymo ir pažangos bankas, Tarpautinė pažangos sąjunga, Tarpautinis monetarinis fondas, Tarpautinė civilinės aviacijos organizacija. Visuotinė pastų unija, Tarpautinė telekomunikacijos unija, Tarpautinė meteorologijos organizacija ir kitos.

Jungtinės Tautos buvo sudariusios teismą, kuris Niūremberge teisė karo kriminalistus. Gaila, kad liko nenuteisti sovietiniai karo kriminalistai. Pažymėtina, kad pirmas skundas Jungtinėse Tautose buvo prieš Rusiją, jau 1946 m. sausio 19 d. (antrą Saugumo tarybos posėdžių dieną) iškeltas Irano, kad rusai neatitraukia savo dalinių iš Azerbeidžano.

Organizuojant J. Tautos Meksikos delegatas E. Garcia pareiškė, kad tai bus sistema tvarkai miške — tvarkys peles, bet ne liūts. Vis dėlto ir didžiausias valstybės liečia J. T. nuostatai. Už užpuolimą Suomijos buvo Sov. Sąjunga pašalinta iš J. Tautų.

Dabar J. Tautos priklauso 135 valstybės. Didžiausią finansinę paramą joms išlaikyti teikia JAV-bės. Vienerių metų įvairių valstybių duoklės J. Tautos (milijonais dolerių): JAV — 276, D. Britanija 48, Sov. Sąjunga 42, Švedija 35, Kanada 34, Prancūzija 27, Danija 22, Italija 20, Japonija 18, Olandija 15.

Vienas didžiausių J. Tautų nuosprendžių — priėmimas žmogaus teisių deklaracijos. Šia deklaracija įsipareigojama nedaryti diskriminacijos dėl rasės, kalbos, religijos. Sov. Rusiją ta lauko. Kitas paragrafas garantuoja teisę į gyvybę, laisvę, saugumą. Sov. Rusija tą lauko. Penktą paragrafą draudžiamas kankinimai ar žiaurūs žeminiai bandomai. Sov. Sąjunga tą lauko. Septintą paragrafą sako, kad visi turi būti lygūs prieš įstatymus. Už geležinės uždangos to nėra.

Prieš žmogaus teisių nuostatas Sov. Sąjungoje vyksta beato-dairiniai areštai, trėnimai, yra teismų šališkumai, varžymai tėvų teisių, susirašinėjimo laisvės, išvykimų suvaržymai, nusavymės atėnimai, nebuvimas min-ties, sąžinės, religijos, susirinkimų, spaudos, rinkimų, švietimo ir kitų laisvių. Tuo Sov. Sąjunga nusikaista prieš žmogaus teisių deklaraciją.

Kai Jungt. Tautos yra žmogaus laisvės nešėjos, Sov. Sąjunga, laudydama tuos nuostatus, laikosi despotiškos tironijos.

J. Pr.

Spaudoj ir gyvenime

KELIONĖS LIETUVON — APIPLĖSIMAS

Apie keliones į okupuotą Lietuvą ne kartą buvo rašyta. Buvo pasakyta daug žiaurios tiesos iš patirties, iš jų žalos propagandiniams ir laisvės kovos atžvilgiu. Bet verta pakartoti "Tėviškės žiburių" (1975 m. liepos 10) redakcinio straipsnio mintis apie keliones į Lietuvą ir apie tų kelionių išnaudojimą komunistų — apie tikrą laisvųjų geros širdies ir kišenų apiplėšimą ir geriausių norų bei naivaus nesuigaudymo panaudojimą komunistinei propagandai.

"Tėviškės žiburių" redakcinio straipsnio pagrindines mintis čia perduodame:

Australijos lietuvių problemos

Nyksta misijinės parapijos ir lietuviybė

Tikinčiųjų dvasinis aptarnavimas Australijoje vyksta vadovaujant vietos vyskupams. Tautinės grupės sunkiai gauna leidimus kurti savus centrus. Tautinių parapijų Australijos hierarchija neleidžia. Tautiniai kapelionai yra informuojami, priziūrimi ir vadovaujami diecezių direktorių. Australijos hierarchija neleidžia įvesti net tautinių dekanų, kurie tvarkytų vienos Australijos savų tautinių grupių dvasinius reikalus. Tautinių grupių kapelionai turi savas kapelionų organizacijas, kurios vadinamos įvairiais vardais. Lietuviai kapelionai turi savo Kunigų sekretoriatą. Bet šios kapelionų organizacijos neturi jokios bažnytinės jurisdikcijos ir todėl nėra veiksmingos. Jeigu kuris kapelionas atsisakytų laikyti bendro nutarimo. Kunigų sekretoriatas neturėtų priemonių neklusantį paveikti, kad jis nusilenktų daugumos valiai.

Kapelionų bažnytinės teisės teikti sakramentus, lankyti savo tautiečius įvairuoja pagal dieceziją. Vatikano II susirinkimo nutarimai emigrantų kapelionų tvarkymo reikalu nėra pilnai vykdomi. Kai kuriose vyskupijose, kaip pvz. Brisbane, imigrantų kapelionai neturi nustatytos padėties, jiems nepripažįstamos personalinės parapijos klebono teisės. Jie neturi jokių teisų. Jie dirba pastoracinį darbą tik laikinu vyskupo pavedimu.

Neturėdami aiškos bažnytinės jurisdikcijos, kapelionai negalėjo išvystyti platesnės ir veiksmingesnės pastoracijos savų tautiečių tarpe. Tautiečiai taip pat nesijaučia esą įpareigoti lankyti savas lietuviškas pamaldas, dalyvauti savose religinėse organizacijose, aktyviai prisidėti prie bažnytinio gyvenimo kūrimo ir palaikymo. Neturėdami parapijų ir mokyklų, kapelionai negalėjo išlaikyti jaunąją kartą tautinės kultūros ir Bažnyčios įtakoje. Jaunimas labai mažai dalyvauja tautinėse pamaldose. Universiteto studentai, veikiant religijai neigiamai įtakai, visiškai nutolo nuo religijos ir Dievo. Kapelionai, gyvendami daugiausia didmiesčiuose (daugumas naudojasi vietinių parapijų bažnyčiomis, kurių panaudojimas yra labai suvaržytas vietinių parapijų savyje).

Sovietinės valstybės sankcionuotais būdais išeiviai lietuviai ir kiti taip apiplėšiami. Žmonės, kuriems moraliniai dalykai yra brangesni už materialinius, ryžtasi geriau pakelti medžiaginį apiplėšimą, negu dvasinį.

Salio materialinio apiplėšimo vyksta ir moralinis — išeiviai lankytojai bandomi panaudoti sovietinei propagandai. Komunistų laikraščio korespondentai ieško palankių pareiškimų, ypač moterų lankytojų tarpe. Išgirdę juos bei pagraiznę skelbia savoje spaudoje. Sovietiniams vadams nuo to darosi saldu, o lankytojus karta. Ne vieną jų pamato iškreiptus pareiškimus, kad būtų daugiau naudos sovietinei okupacijai. Tai, kaip minėta, apiplėšimas. Yra tiesa, lankytojų, kurie patys ieško tokio apiplėšimo — nori būti paliaupsinti komunistų spaudoje. Dėlto jie nevengia pagyry sovietinei tvarkai, okupaciniam režimui. Tuo būdu jie atsiduria plėšikautojų pusėje — apiplėšia Lietuvos ir lietuvių išeivius garbės, moraliai padeda Lietuvos pavergėjams. Kartais tenka stebėtis gana žymių išeivijos žmonių, atsilankiusių Lietuvoje, navišais pareiškimais, liaupsinančiais pavergėjų bei jų pataikūnų darbus... Taip daro Lietuvos nuvykęs vienas kitas visuomenės veikėjas, spaudos žmogus, dailininkas, poetas, rašytojas, architektas (arba jų pasijutos žmonos — Red.). Tokių nedaug, bet ir jie dezorientuoja dalį žmonių savo nesuigaudymu. Pilnai tiesai atstatyti tais atvejais reikia liudininkų, kaip Jurašai arba Lietuvos katalikų Bažnyčios Kronikos.

Salio materialinio apiplėšimo vyksta ir moralinis — išeiviai lankytojai bandomi panaudoti sovietinei propagandai. Komunistų laikraščio korespondentai ieško palankių pareiškimų, ypač moterų lankytojų tarpe. Išgirdę juos bei pagraiznę skelbia savoje spaudoje. Sovietiniams vadams nuo to darosi saldu, o lankytojus karta. Ne vieną jų pamato iškreiptus pareiškimus, kad būtų daugiau naudos sovietinei okupacijai. Tai, kaip minėta, apiplėšimas. Yra tiesa, lankytojų, kurie patys ieško tokio apiplėšimo — nori būti paliaupsinti komunistų spaudoje. Dėlto jie nevengia pagyry sovietinei tvarkai, okupaciniam režimui. Tuo būdu jie atsiduria plėšikautojų pusėje — apiplėšia Lietuvos ir lietuvių išeivius garbės, moraliai padeda Lietuvos pavergėjams. Kartais tenka stebėtis gana žymių išeivijos žmonių, atsilankiusių Lietuvoje, navišais pareiškimais, liaupsinančiais pavergėjų bei jų pataikūnų darbus... Taip daro Lietuvos nuvykęs vienas kitas visuomenės veikėjas, spaudos žmogus, dailininkas, poetas, rašytojas, architektas (arba jų pasijutos žmonos — Red.). Tokių nedaug, bet ir jie dezorientuoja dalį žmonių savo nesuigaudymu. Pilnai tiesai atstatyti tais atvejais reikia liudininkų, kaip Jurašai arba Lietuvos katalikų Bažnyčios Kronikos.

AUTOBUSU PER MAROKĄ

REGINA RASLAVICIENĖ

Žasele einam per salę, per kontrolę, kur pase trenkia ispanišką stampą ir duoda užpildyti naujas blankas. Stumdomės tarpusavy ir su arabais, kurių čia daugiau nei mūsų.

— Neleiskit jų į tarpą, — ragina kažkas grupę ir pasijunti esąs nesimpatiškas svečias svetimoje krašte, kur sau reikalauji daugiau teisių, nei šeiminkiniui.

Pagaliau susirenkam keltuvo pirmos klasės svetainę ir skubam prie staliukų arčiau lango. "Savųjų" dar nepažįstam ir gal tik vadovui aišku, kurie iš būrio jam priklauso. Jis net jau pavardės atsimena, manąją paskiemeniui išraižydams, kad dar ilgiau nuskamba, nei iš tikrųjų yra. Aš atsisėdama jo "von" pabrėžiu, nes kilęs iš baronų.

Laivas lengvai supasi ir žinom, kad jau galą esam nuplaukę. Pradžioje visi prilipę prie langų, bet ilgainiui nusibosta tas pats jūros pilkumas ir plika Gibraltar o uola. Kelionė trunka tris valandas, nors sąsiauri vos dešimt mylių. Bet mes plaukiam į Tangierą, esantį kiek toliau nuo artimiausio Šiaurės Afrikos taško.

Morokas

Kai pažiūri į žemėlapi, Morokas yra tik mažas skiautėlė didžiuliam Afrikos žemynui. Bet net 1700

milijūnų pakraščio plaukia Viduržemio jūra ir Atlanto vandenynas. Smėlėti pajūriai sutraukia čia daug turistų. Kraštą kerta Rif ir Atlaso kalnų vartinės, senovės laikais tik Taza tarpekliai pereinamos.

Seniausi Moroke žinomi gyventojai yra berberai, bet dabar jis valdomas arabų, kurie atsisbėję į Moroką septintame amžiuje.

1800 metais visą Šiaurės Afriką užėmė europiečiai. Dalis Moroko atiteko prancūzams, kitą dalį pasisavino ispanai. Tik Tangieras liko tarptautiniu miestu, kurį valdė devynias tautas atstovaujantis komitetas.

Nepriklausomybę Morokas atgavo 1956 metais. Dabar 17 milijonų tautą valdo karaliai. Jis arabas ir berberai jaučiasi pavergti.

Siūbuojam blizgančių paviršium, o pro langą vis tie patys vaizdai — vanduo ir apšaurę, nuplikę žemynio krantai. Vėjas plevėna užvalaidas ir kvepia sūruma.

Prie manęs sėdi šnekioji senutė Miller. Atrodo virš septyniadesimt metų, smulkutė, susiraukšlėjusi ir višai balta. Ji kasmet kur nors keliauja ir vis ką nors nusiperka, kam neranda namuose vietos.

— Ir vis sakau, daugiau nepirksiu, bet, žiūrėk, vėl ką nors parsivežu.

Pusiaus klausau, pusiau dairausi pro langą, į žmones ir galvoju, ko jie ieško pasaulyje? Kas juos traukia ir nematytas žemes?

Pagaliau sustojam Tangierio uoste. Vėl stumdomės su arabais prie pasų kontrolės. Šį kartą plaukštelė morokišką stampą. Medinėm kopėčiom leidžiamės į kran-

Australijos LB apylinkių pirmininkai, seniūnai ir svečiai. Iš kairės: A. Sernas, Newcastle apyl. pirm., BL garbės narys A. Baužė, Kuzmickienė — Perth., J. Maksvytis — Sydney, A. Pocius — Melbourne, PLB pirm. B. Nainys, Mikužienė — Adelaide, buv. LB krašto v-bos pirm. V. Neverauskas, Eskirtienė-Sale — seniūnė, V. Balsys — Canberra, V. Koženiauskienė — Latrobe Valley seniūnė ir dr. S. Skapinskas — Geelong.

atskiroms šeimoms, kad galėtų, turėdamos laiko, išklaudyti.

Po Vatikano II susirinkimo maldaknygės nustojo būti naudojamos bažnyčiose. Todėl reikia ieškoti naujų religinio ugdymo formų. O tai būtų filmai, skaidrės, magnetofono juostelės. Šios priemonės galėtų padėti kiek pagilinti religinį supratimą ir paruoštų senąją kartą amžinam gyvenimui, o jaunimui dar prie to reiktų ieškoti svetimomis kalbomis panašių priemonių, žadinančių savojo krašto pagarbą.

Padėties liūdnumą rodo ir tai, kad apie 7,000 lietuvių katalikų Australijoje sekmadieniais pamaldose dalyvauja per visą Australiją gal tik kokia 10%, skaitant, kad Sydney, Melbourne ir Adelaidėje į pamaldas ateina po 300 asmenų. Mažesnę gi kolonijose susilaukiamas sekmadieniais tautiečių nuo 30 iki 60 asmenų.

MUENSTERIO LATVIŲ GIMNAZIJĄ

Muensterio latvių gimnaziją, Vokietijoje, 30-ąją laidą šiais metais baigė 13 abiturientų. Į iškilmingą brandos atestatų įteikimo aktą į gimnazijos salę susirinko apie 400 svečių iš įvairių latvių ir vokiečių organizacijų delegatų. Iškilmės prasiidėjo pamaldomis, po to sekė gimnazijos direktoriaus prof. dr. Z. Vitinio kalba, kur jis tarė, kad šia 30-ąją laidą baigė 13 abiturientų ir kad iš viso Muensterio gimnazijos brandos atestatus yra įgiję 209 jaunuoliai — jaunuolės. Po brandos atestatų ir dovanų įteikimo, sekė organizacijų delegatų sveikinimai.

Tarp jų laikraščio Baltische Briefe redaktorius baronas fon Kleist pasveikino jaunimą ir skatino mylėti ir gerbti tėvynę, kuri yra buvusi, ir yra bus keturių tautų tėvynė (visas Pabaltijis). Pabaltijos tautos atgausiančios laisvę tik bendroje sujungtoje laisvoje Europoje, todėl reikia skatinti Europos susi-

vienijimo akciją. Iškilmingą aktą su paskaitomis pajavirino Muensterio latvių vyrų ansamblis ir gimnazijos mergaičių ansamblis. Po akto svečiai ir jaunimas vaišinosi kavute, o vakare visi susirinko į išleistuvių balių, kur mokiniai atliko muzikos programą bei humoristinius vaizdelius iš mokyklos gyvenimo.

ZMOGUS IR ERDVE

Daug tūkstančių maldininkų buvo susirinkę popiežiaus vasaros rezidencijos kieme, Castelgandolfo, dalyvauti "Viespaties Angelas" maldoje. Taip pat ir pagrindinė Castelgandolfo miestelio aikštė, prie popiežiaus namų, buvo pilna tikinčiųjų. Jiem popiežius išreiškė savo pasigėrėjimą naujais žmogaus laimėjimais astronautikos srityje, erdvėje sėkmingai susijungus amerikiečių, ir rusų kosminiam laivam. Niekas negali likti abejingas tokiame heroiskam žmogaus žygiui, kalbėjo popiežius. Garbė astronautam, kurie, po daugelio mėnesių kruopštaus pasiruošimo, įveikdami visus sunkumus, laimingai atliko savo misiją, įrašė naują garbingą lapą erdvės tyrinėjimo istorijoje. Žmogus dar kartą laimėjo! Ši nauja žmogaus pergalė leidžia spėlioti, kad ateityje žmogus atsieks naujų nuostabių laimėjimų, siekdamas užvaldyti kosmosą. Žmogus savo didingais darbais dalyvauja paties Dievo garbėje. Savo moksliniais ir techniniais laimėjimais žmogus palaiko dialogą su pasaulio kūrėju.

— Tarptautinė katalikų žmonių pagalbos, organizacija Caritas Internationalis numato sutelkti tris milijonus dolerių paramai nuo karo nukentėjusiam vietnamičiams tautai finansuoti. Į Vietnamą numatoma pasiųsti didelius kiekius maisto ir vaistų. Šiai pagalbos programai pritarė įvairių Amerikos ir Europos kraštų Caritas organizacijos.

tinę. Čia pilna arabų, europiečių, hipių ir neaiškaus jaunimo, kuris po du, po tris su kuprinėm ant nugaros žygiuoja pakrante.

Mūsų laukia puikus švediškas autobusas. — Kodėl švediškas? — klausiu.

— Jis labai stiprus, sunkus ir tinkamas Moroko keliams, — trumpai atsako Dirk.

Kokie čia tie keliai?

Tangieras

Tangieras yra Šiaurės Afrikos vartai į Europą. Čia kasdien atplaukia keltuvai su naujais turistais iš Algeciro, Gibralto ir Malagos. Uoste pakraunami ir iškraunami laivai iš įvairių kraštų. Į aerodromą nusi- leidžia keltuvai iš viso pasaulio.

Pagal legendą, Tangierą įkūrė Antea, Neptūno ir Eartios — Žemės deivės sūnui. O Herkulas perskyrė du kontinentus, Europą ir Aziją, padaręs Gibralto sąsiaurį, jungiantį Atlantą su Viduržemio jūra.

Kaip ten buvo legendarinėje praeityje, dabar Tangieras atrodo, kaip eilinis europietiškas miestas — aukšti namai, alėjos, bokštai ir kaminai. Tik vyrai ilgais apsiaustais, kaip marškiniais, net su gaubtuvais.

— Djellabas, — paaiškina su autobusu atsirašęs mūsų Tangierio vadovas, vardu Achmed. Gerai kalba angliskai, atrodo arabiškai ir vilki tokiu pat tamsiu djellabas.

Moterys įsisupusios į marškas, veidus prisidengusios šydais. Pro viršų juoduoja akys.

Les Almohades viešbuty iškrauna mūsų daiktus, paskirsto kambarius ir už pusvalandžio važiuojam apžiūrėti miesto.

(Būs daugiau)

Dayton, Ohio

PAMINETA PAVERTUJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Pavertųjų tautų savaitė buvo atžymėta Daytone liepos 13 šv. Kryžiaus bažnyčioje 10 valandą buvo atlaikytos lietuviškos pamaldos, kur buvo prisiminta dėl tikėjimo ir troškimo atgauti nepriklausomybę ir laisvę ir tuo skelbti laisvajam pasauliui, kad mes pasiryžę ir toliau ginti savo Tėvynės pagrindines teises.

Pamaldų metu giedojo sol. Steponas Bučmys, kuris savo stiprių balsu puikiai atliko sekancijas giesmes: J. Naujalo "Kai širdį tau skausmas" ir savo paties kompoziciją "Dievo Sūneli".

Po pamaldų visi nuvygiavo prie Trijų Kryžių šventovės, kur įvyko tolimesnės minėjimas. Pagrindiniu kalbėtoju buvo paviestas lietuviškos kilmės iš Mairė valstijos radijo kalbėtojas Bob Kwezel. Savo žodyje jis prisiminė pavertus tautos ir iškėlė dabartinės Amerikos vedamos Sovietų Rusijai pataikavimo politikos pavojus. Latvių atstovas savo trumpame žodyje ingi iškėlė idėjų duomenų liečiančius pavertėjus.

Minėjime pirma kartą sutiko dalyvauti Amerikos aviacijos orkestras (dėkingi Petriui Žiaukai už pastangas), kuris atliko minėjimo programos muzikinę dalį.

Minėjime gausiai dalyvavo lietuviai, estai, latviai, vengrai ir kubiečiai. Po minėjimo visi dalyviai buvo pakviesti parapijos salėn bendrai kavutei ir užkandžiams, grojant tam pačiam orkestrui. Užkandžius paruošė mū-

si gerosios šeiminių.

Pavertųjų tautų atstovai jau tarsi sudarę vieningą nuskriaustųjų šeimą, skirstėsi sp. viltimi, kad didžioji neteisė padaryta pavertosioms tautoms bus atitaisyta. Visą minėjimo programą pravedė Petras Žiaukas.

J-s

Waukegan, Illinois

TRUMPŲ APIE VISKĄ

Pasibaigus LB trijų apylinkės valdybos narių kadencijai, vietoje jų buvo išrinkti nauji 2 metų terminui. Susirinkę pirmojo posėdžio esantieji ir naujai išrinktieji į apylinkės valdybą, pirmoji eilė pasiskirstė pareigomis, taip: Gediminas Damašius — pirm., Henrikas Kačinskas — vicepirm., Janina Šalnierė — vicepirm., Gin tautas Saulis — kas. ir Kotryna Gintotienė — sekr.

Tam pat posėdyje priėmė šių metų veiklos planą, numatydami

Felicija Plūrienė, Racine Lietuvių moterų klubo pirm., įteikia dovaną S. Kudirkai.
Nuotr. V. Jaunkalniatės

mi suruošti dvi gegužines, iš kurių viena jau įvyko birželio 22 dieną, ir rudens tradicinį vakarą.

Vienas iš skubiųjų darbų, kurio valdybai teko imtis, tai 3-čiam lietuvių jaunimo kongresui lėšų telkimas. Įvykusioje gegužinėje birželio 22 d. nuo parduotų dalininko Antano Petrikonio 14 paveikslų buvo gauta 10 proc., bino go žaidimo ir aukų, viso buvo gauta 350 dol., kurie pasiūti kongreso rengėjams. Aukų rinkimas iš pavienių asmenų vyksta toliau ir prašo visus narius savo auka paremti jaunimo kongreso darbus.

Brockton, Mass.

MARTYNO JANKAUS ŠAULIŲ KUOPOS VĖLIAVOS ŠVENTINIMAS

Išėjimoje veikianti šaulių sąjunga yra tęsinys Lietuvoje veikusių Brocktonas lyg savotiškas sąjungos centras. Čia gyvena sąjungos įkūrėjas Vlodo Pūtvyo dukterė Sofija Mantautienė su vyru Aleksandru. Sofija Mantautaitienė, Moterų šaulių vadovė, šiuo metu guli ligoninėje, tačiau turi vilties susipriešinti.

Aleksandras Mantautaitis Brocktone sąjungos atkūrimo iniciatorius, pasiūlęs šį vienietį pavadinti Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus vardu, kuris priimtas 1958 m. vasario 16 d.

Liepos 19 d. 2 v. p. p. šv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė prel. Vyta. Balčiūnas. Trys poros šaulių: Stasė Gofensienė su Aleksandru Mantautu nešė vėliavą, juos lydėjo Emilija Pūtvytė su Bronium Galiūnu ir Julija Šaulienė su Mikū Klimu. Kuopos dvasios vadas kun. Petras Šakalys vėliavą pašventino. Šventės iškilmingumui prisidėjo 4 kp. šaulių vėliavos: Toronto Vlodo Pūtvyo su šaulių centro įgaliojimu ir trimis palydovais, Bostono Jono Vanagaičio su pirm. Juozu Stašaičiu ir būriu šaulių, Worcesterio dr. Vinco Kudirkos pirm. Zenkus su štabu, kurie atvežė ir Lietuvos vėliavą. Brocktono ateitininkų vėliavą nešė Saulius Eiva su palydovėmis. Šaulės tautiniais rūbais, vyrai uniformuoti. Pamaldų metu gražiai giedojo parapijos choras, vedamas Juliaus Gaidelio. Po šv. Mišių ir įspūdingų vėliavos šventinimo iškilnių, svečiai ir dalyviai su vėliavomis persikėlė į Romuvos parką akademijai, vaisiams ir programai.

Akademiją trumpai pradėjo A. Mantautas ir Martyno Jankaus kp. pirmininkas R. Bielke-

Upland, Pa.

SIDABRINĖ SUKAKTIS

Balio ir Elzbieta Plutukų si-dabrinė vestuvių sukaktis paminėta liepos 2 d. Sukaktuvinių vyr. sūnus studijuoja, jaunesnis lanko kolegiją Delaware state. Sūnus ir tėvas šimkai grojo armonikomis lietuviškus šokus ir dainas. Lauke šoko jauni ir seni.

Balys Plutukis turi atsakomą valdišką darbą. Elzbieta yra gimnazijos mokytoja. Visi kaimynai ir svečiai vaikinai prie gražiai padengtu stalų sode po medžiais, linkdami Plutukiams sulaukti daug vestuvių sukaktuvių.

Ne žemės derlumai, ne drabužių įvairumai, ne šalies gražumai, ne miestų ir pilių tvirtumai gyvuoja tauta, bet labiau išlaikymu ir vartojimu savo kalbos, kuri didina ir išlaiko bendrumą, santąką ir brolišką meilę. Gimtoji kalba yra bendras ryšys, vienybės motina, pilietiško tautos, valstybės sargas. Sunaikink kalbą — sunaikinsi santąką, vienybę ir dorovę.

Kun. Mikalojus Daukša
— Ir džiaugsmas ir meilė yra sparnai į didžius darbus.

Goetė

E. Ribokienė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

Goetė

× Dr. Leonardas Šimutis, muzikos profesorius Chicago State College, jau penktą kartą šiais metais pateko į Little Company of Mary ligoninę. Šimutių šeimai kelinta nelaimė šiais metais: Leonardas Šimutis, buvęs ALTO garbės pirmininkas, mirė, o dr. Leonardo Šimučio uošvė mirė prieš kelias savaites.

× Birutė Naureckaitė, Alice Stephens mokinė Chicago Conservatory balso mokykloje, atliko dalį rečitalio Nelsen Hall mokyklos 7-tame aukšte, rugpjūčio 6 d., 7:30 val. vakare. Įėjimas laisvas, laukiama lietuvių visuomenės.

× Teresė ir Jonas Bogutai ateitininkų jubiliejinę stovyklą, kuri bus rugpjūčio 24-31 dienomis Dainavoje, rengia Čiurlioniui prisiminti vakarą tema "Čiurlionis dangiškų sferų harmonijoje". Vakaras bus rugpjūčio 29 d.

× Dr. K. Bobelio, Altos pirmininko, rūpestis Lietuvos reikalais susilaukė didelio dėmesio Elgin, Ill., laikraštyje "Daily Courier-News" liepos 26 d. laidoje. Dienraštyje plačiai aprašyta pavergtųjų tautų atstovų delegacija Baltuosiuose Rūmuose, priminta, kad prez. Fordas pažadėjo neišduoti Rytų Europos ir Baltijos kraštų. Prie straipsnio, išspausdinto pirmame puslapyje, pridėta ir dr. K. Bobelio nuotrauka.

× J. Pilipauskienė, John Phillips motina, kuri su visą šeimą persikėlė į Tucson, Arizona, leisti pensijos metus, jau ilgai serga. Visa šeima nuosirdžiai ją rūpinasi. Lapkričio mėnesį J. Pilipauskienė parkrito ir susižeidė ir iki šiol nėra pilnai pasveikusi.

× "Gabijs", Skaucų Sesių vadijos neperiodinis žurnalas, išleistas birželio mėnesio data. Viršelis paliustruotas Baisiojo birželio nuotrauka — žmona prie nužudytos dr. J. Žemglio kūno. Prisimenami lietuviai kankiniai, nukankinti bolševikų siautėjime. Daug yra skautiškos informacijos iš Sesių veiklos.

× Šv. Kazimiero Lietuvių Kapinių Sklypų Savininkų draugijos metinė gegužinė — piknikas įvyks 1975 m. rugpjūčio 3 dieną, pradžią 12 val. Onos Brzgulienės darže 8274 W. Kean Ave. Willow Springs. Veiks virtuvė su skaniais valgiais, bus gerimų atsisveikinimo ir įvairūs laimėjimai. Draugijos valdyba kviečia visus dalyvauti ir smagiai praleisti laiką prie linksmos J. Joniko muzikos. (pr.)

× Kiekvienas spaudos bendradarbis gaus naudingą informaciją naujoje knygoje "Žurnalistika", kurią paršė 30 pirmaujančių mūsų laikraštinių ir įvairių specialistų. Gaunama "Drauge", kaina 6 dol. (pr.)

Draugo administracijos pranešimas

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas daugiau nebus siunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs. Pakvitatimai bus pasiųsti tik tiems, kurie, siųsdami prenumeratą, pageidauja jį gauti.

Aukotojų pavardės ir toliau bus skelbiamos Drauge.

Administracija

× Dr. Jonas Caolow, Kento universiteto "Tautinio palikimo programos" (Ethnic Heritage Program) direktorius, talkina PLJS Rysių centrui, kuris netoli Kento u-to rugp. 11-23 d. ruošia jaunimo lituanistinę stovyklą.

× Dariaus Girėno posto mitingas įvyks rugpjūčio 11 d., pareigos įvedinimo iškilmės rugpjūčio 9 d.

× A. a. Petras Augustinavičius žuvo automobilio nelaimėje, o jo žmona sunkiai sužeista ir guli ligoninėje Toronte. Velionis buvo brolis a. a. dail. Pauliaus Augiaus ir inž. J. Augustinavičiaus, gyvenančio Clevelande. Į laidotuves, kurios yra penktadienį, rugpjūčio 1 d., Toronte, iš Chicago išvyko Danutė Augienė su šeima.

× Paul Salner (Povilas Šaltimeras), kuris ilgus metus vadovavo lietuviškai radijo programai Chicagoje ir vėliau perėjo vadovauti programai WGN radijo stoty, išėjo į pensiją. Praeitais metais Paul Salner yra buvęs Continental Broadcasting kompanijos pareigūnas ir vienos dalies viceprezidentas. Ši kompanija yra savininkė WGN stoties. Povilas Šaltimeras ilgus metus konkuravo su kitomis lietuviškomis programomis Chicago apylinkėse.

× Norman Burstein, moteriškų kailių prekybininkas, grįžo iš New Yorko, kur dalyvavo moteriškų kailių madų specialistų suvažiavime. Bursteinas turėjo progą gerai susipažinti su naujomis Paryžiaus ir Londono kailių madų parodomis.

× "Draugui" aukų atsiuntė po 2 dol. D. Dulaitis, J. Miceika, J. Bajorinas, G. Kartis, Vida Jaciow, J. Vizgirda, R. Vaišnys. Labai ačiū už paramą.

× Kun. dr. P. Ragažinskas, Central, N. M., "Draugui" prenumeratą sumokėjo 50 dol., taip tapdamas garbės prenumeratoriumi. Maloniam dienraščiui remėjui laikraščio leidėjai nuosirdžiai dėkoja.

× Cicero Šv. Antano tapymo ir skolinimo bendrovės reikalų vedėjas yra Juozas Gribauskas, prez. Paul Putrimas, viceprez. J. Butkus, sekret. asistentas B. Diržius, išd. A. Bernadišius, kontrolierė Elena Rukuižienė, adv. P. Zumbakis.

× Už a. a. Praną Stonį, birželio 9 d. mirusį Vokietijoje, šv. Mišios atnaušaujamos sekmadienį, rugpjūčio 3 d., 9 v. r. tėvų marijonų koplyčioje. (pr.)

× Norman Burstein, moteriškų kailių prekybininkas, grįžo iš New Yorko, kur dalyvavo moteriškų kailių madų specialistų suvažiavime. Bursteinas turėjo progą gerai susipažinti su naujomis Paryžiaus ir Londono kailių madų parodomis. Šios dienosio jo krautuvė gavo naujausius modelius. Taip pat gauta įvairių rūšių kailių, kailinių kalnių ir kailiukų pasiuntimų giminėms ar draugams į Lietuvą. Kainos prieinamos kiekvienam. Maloniai kviečiame užsukti ir pamatyti naujo sezono madas.

185 N. Wabash Ave., 11-tas aukštas. Darbo valandos: Kiekvieną dieną nuo 9 v. ryto iki 6 v. v. šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 4 v. v. (sk.)

MAŽESIĄ MOKESČIAI

Mokesčiai už nuosavybes Chicagoje eisią mažyn. Tokį pramatymą paskelbė Civic Federation. 1975 m. numatyta Chicagoje už nuosavybes gauti mokesčių 1,056,673,162 dol.

SPAUDŽIA SALONUS

Du masažų salonai Chicagoje uždaromi. Nauji suvaržymai paliečia ir kitus. Miesto valdyba kovoja prieš juose pastebėtą palaidumą.

Dabartinė Australijos LB krašto taryba. Viduryje pirm. A. Šimkus. Priekyje sėdi (vidury) prof. A. Kabaila. Krašto tarybos dabartinis pirm. garbės narys A. Baužė.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Lietuvių Katalikų Religinės šalpos vadovybė išrinko naują valdybą: vysk. Vincentas Brizgys — pirm., prel. Jonas Balkūnas — I vicepirm., prel. Vytautas Balčiūnas — II vicepirm., kun. Vytautas Zakaras — III vicepirm., kun. Kazimieras Pugevičius — IV vicepirm., kun. Antanas Kardas — sekr., kun. Barnabas Mikalauskas, OFM — išd. Su valdyba uoliai dirba direktoriai: prel. Jonas Boll, kun. Pranas Bulovas, kun. Petras Činikas, MIC, kun. Albertas Contons, kun. Matas Cyvas, kun. Juozas Grabys, kun. Domininkas Pocus, kun. Antanas Zakarauskas. Jiem talkina patarėjai: kun. Boleslovas Ivanuskas, kun. Viktoras Kriščiūnevičius, prel. Jonas Kučingis, kun. Juozas Matutis, kun. Vito Mikolaitis, kun. Kajetonas Sakalauskas, kun. Antanas Stankevičius, kun. Simonas Saulėnas, prel. Juozas Tadaraukas, kun. Jurgis Vilčiauskas. Su jais artimai dirba kun. Kazimieras Kuzminskas, L.R.K.S. remėjų vyriausios valdybos pirmininkas ir remėjų organizatorius.

— Baltimorės arkivyskupijos laikraštis "The Catholic Review" š. m. liepos 18 d. numery atspausdino platų kun. Kazimiero Pugevičiaus straipsnį apie persekiojimus ok. Lietuvoje. Jame vaizdžiai apibūdinamos okupacinės valdžios pastangos užgniaužti Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos leidimą ir bendrai religijos persekiojimas. Nepaisant teismų, kalėjimų, koncentracijos stovyklų. "Kronikos" nesustojaėjus ir vis patenka į Vakarus.

BRAZILIJOJE

— Iš Sao Paulo pranešama, kad Brazilijos Jaunimo kongreso turizmo komisija paruošė projektą kelionėms po Braziliją trečiojo Jaunimo kongreso metu. Gruodžio 31 d. kongreso dalyviai ir svečiai kartu su Sao Paulo lietuviais pasitiks naujuosius 1976-tuosius metus. Sausio 1 d. kongreso atstovai išvyks iš Sao Paulo studijų dienom. Likusieji pradės turistines keliones sausio 2 d. ir galės rinktis iš keturių skirtingų maršrutų.

Sausio 2 d. pirmoji grupė autobusų aplankys įdomesnes vietas pačiame Sao Paulo mieste.

Būrelis buvusių ir esančių baltimoriečių, susitikę Paeglių sodyboje Kudirkų suruoštam padėkos pobūvyje. Iš kairės: LB pirm. J. Gaila, R. Velionienė, E. Bradūnaitė, Baltimorės liet. radijo valandėlės vedėjas A. Juškus, A. Juškienė ir B. Gailienė. Užpakaly: A. Veluona ir Baltų komiteto atstovai E. Šumanas.

Sausio 4 d. sekmadienį popietį jie nuvyks į Embu menininkų istorinį miestą. Kitą dieną keliaus į Santos ir Guarują apylinkes prie jūros, o sausio 8-9 d. praleis Rio de Janeiro miestą. Antroji grupė sausio mėn. praleis Brazilijos "Sveicarijoje" — Campos de Jordao, o sekmadienį pabus Roselandijoje. Sausio 5 d. ši grupė pavažinės po Sao Paulo miestą. Sausio 8 d. vyks į Serra Negra ir Lindoia kurortus, o paskutinį dieną dar nuvažiuos į pajūrį. Trečioji kelionės sausio 2 d. vyks į Rio de Janeiro miestą, į Itų istorines vietas ir moderniškas įrangas. Sausio 5 d. visi nuvyks į Sao Pedro, kur yra pasaulio garsieji mineraliniai vandenys, sausio 8 d. lankysis prie Atlanto pajūrio, o paskutinį dieną dar apžiūrės Sao Paulo miesto istorines, moksline ir kitas vietas. Ketvirtoji ekskursantų grupė sausio 2 d. praleis Santos, Guarują ir Praia Grande vietas, sausio 4 d. pažiūrės brazilų džinglių ir gyvūnų zoologijos sode ir Simba Safari. Sausio 5 d. vyks Itų ir Porto Feliz. Sausio 8-9 d. ekskursantai lankysis Sao Paulo universiteto mieste, Butantoje, Ipirangos muziejų.

Chemijos dr. Osvaldas Zvirblis, mokslo baigimo progą, bus pagerbtas rugpjūčio 17 d.

ARGENTINOJE

— Lietuvių Argentinoje Susivienijimo metinė šventė įvyko liepos 12 d. esamuose Dr. V. Kudirkos namuose. SLA paminėjo 61 m. sukaktį. Šventės programą atidarė ir jai vadovavo Leopoldas Stankevičius, kuris pakvietė įvairių draugijų ir sapudos atstovus į sceną tarti sveikinimo žodį. Visų pirma sveikinimo žodį tarė A. Mičiūdas naujai išrinktos ALOS Tarybos pirmininkas. Toliau kalbėjo Liet. Centro naujas pirmi-

ninkas J. Mičiūdas. Iš Berisso "Mindaugo" draugija atsiuntė sveikinimą raštu, o "Nemuno dr-jos" vardu trumpą žodį tarė Juan Nicolze. "Laiko" vardu sveikino Pijus Gudelevičius, o "Arg. Lietuvių Balso" vardu jo leidėjas Pr. Ožinskas. Meno programoje pasirodė SLA jaunimo grupė, kuri sušoko rugėčius ir subatėlę, akordeonu palydėjo J. Romeika. Šokius priuodė po nios Irena Simanaušienė ir Olga Zabarauskaitė de Casas, bei Hektoras Levanavičius. Sveikinimo žodį tarė tėvų marijonų vardu kun. Steigvilas, Sv. Cecilijos choro vardu B. Blumbergas, Senelių židinio vardu J. Šiušis, "Birutės" dr-jos vardu Eug. Burbiene, Temperley Aušros choro vardu Ana Burbaitė, Jaunimo Kongreso vardu V. Barzdžius ir Pas. Liet. Bendrės vardu R. Soliūnaitė. Dainininkės Ursulė Blumbergienė ir Albina Šimkūnienė padainavo tris daineles, akomj. P. Gudelevičius. SLA šokėjų grupė, gražiai sušoko oželį, sadutę ir audėję. Meno programą uždarė Susivienijimo pirm. Raul Stalioraitis.

— Julija Šeškauskienė ilgiam laikui išvyko į Š. Ameriką aplankyti dukros ir žento Leveikių bei pasitikrinti sveikatą.

CHICAGOS ŽINIOS

BYLOS GYDYTOJAMS

Illinois parlamentas nusprendė, kad gydytojams keliama iėškiniai už klaidas gydyme negali būti didesnė kaip 500,000 dol. Naujas įstatymas atiduotas pasirašyti gubernatoriui. Kol naujas apribojimas neįsigalios, daugelis skubėjo iėskelti didesnes bylas gydytojams.

RAGINA PASALINTI MOORE

Jau ir Chicago kovai su nusikalčiamais komisija ėmė reikauti, kad būtų pašalintos Cook apskr. kalėjimo viršininkas W. Moore. Kalėjime rasta daug netvarkos.

BRANGSTA ALKOHOLIS

Cook apskritis padidino mokesčius už alkoholį. Už grynėsimo alkoholio galoną apskričiai reikia mokėti 1 dol.

PERŽICRĖS SELPIAMŲJŲ REIKALUS

Cook apskr. šalpos įstaigų tarnautojams pranešta, kad prieš juos bus imtasi priemonių, jeigu jie laiku neišskirs iš šelpiamų sąrašo tų, kurie šalpą ima neteisėtai.

DALEY PAGYRĖ MOORE

Chicago meras padarė pareikšimą, palankų Cook apskr. kalėjimo viršininkui Moore, bet netvirtino, kad jis ir toliau turi būti paliktas tose pareigose. Moore susilaukė opozicijos dėl daugelio neregulių kalėjime.

CHICAGOS TARNAUTOJAMS

Meras Daley pareiškė, kad 1976 m. biudžete bus numatytas atlyginimo pakėlimas miesto tarnautojams, kartu stengiantis nesiaurinti jokių miesto patarėjų visuomenė.

Jubilieus Šv. Kazimiero vienuolijoje

Rugpjūčio 16 dieną Šv. Kazimiero Sesių Kongregacijos koplyčioje 10 valandą ryte šv. Mišios bus aukojamos jubiliečių intencija.

Dievo ir tautos tarnyboje deimantinių jubiliejų mini šios vienuolijos narės.

Ses. M. Gabrielė iš Sv. Jurgio par. Chicago, Ill. Ištjo į vienuolyną iš Sv. Baltramiejaus par., Waukegan, Ill. Jubiliatė mokė parapišose mokyklose aukštesnių skyrių mokinius. Nuo 1963 metų darbuojasi Sv. Kryžiaus ligoninėje, Chicagoj.

— Ses. M. Joanna, kilusi iš Baltimores, Md., ištjosi į Sv. Kazimiero sėsių vienuoliją iš Sv. Alphonso par., Baltimore, Md. Seselė darbavosi ligoninėse ir parapijų mokyklose, mokydama žemesnių skyrių vaikučius. Nuo 1957 metų darbuojasi Motiniškame name.

Ses. Anna Marie atvyko į vienuolyną iš Sv. Baltramiejaus par., Waukegan, Ill. Jubiliatė kilusi iš Chicago, Ill., Sv. Jurgio parapijos. Ji mokė aukštesniose mokyklose, darbavosi ir studijavo Lietuvoje, gyvendama Pažaislyje. Redagavo Sv. Kazimiero akademijos "Aidus". Ėjo slaugės pareigas ligoninėse. Nuo 1970 metų seselė jubiliatė darbavosi Motiniškame name.

Iš jubiliečių tarpo jau mirusios ir amžinybėje yra šios seselės:

Ses. M. Dominika iš Lietuvos. Ištjosi iš Sv. Petro par. Sv. Boston, Mass.

Ses. M. Bronislova iš Lietuvos. Ištjosi iš Dievo Apvaizdos par. Chicago, Ill.

Ses. M. Domicelė ištjo iš Dievo Apvaizdos par. Chicago, Ill. Gimusi Lietuvoje.

Ses. M. Krescencija gimusi Lietuvoje ištjosi į vienuolyną iš Notre Dame par., Chicagoj, Ill.

Ses. M. Bonaventura iš Sv. Trejybės par. Manticoke, Pa.

Šešiasdešimt metų nebuvo be aukos — Dievo ir artimo meilė vedė jubiliatės kilniais darbais

ir pasiaukojimu dirbti vienuolijai ir lietuvių visuomenėi.

Aukštin jubiliejų minės aštuonios seselės, kurios vienuoliniame gyvenime rūpestingai ir ištvermingai darbavosi:

Ses. M. Dionysia, kilusi iš Lietuvos, atvyko į vienuolyną iš Sugar Notch, Pa., Sv. Petro ir Pauliaus par. Nuo 1963 eina pareigas Juozapo Marijos Vilojės, Holland, Pa.

Ses. Mary Aquiline iš Wilkes Barre, Pa., Sv. Trejybės par. Darbuojasi Sv. Juozapo par. Scranton, Pa., 1972 metų.

Ses. Helen Agnes atvyko į vienuolyną iš Scranton, Pa., Sv. Juozapo parapijos. Jubiliatė moko aukštesnių skyrių mokinius Nekalto Prasidėjimo parapijos mokykloje, Chicago, Illinois.

Ses. M. Beata iš Cicero, Sv. Antano parapijos, moko mažus vaikučius. Ateinančiais mokslo metais mokytojaus Sv. Kryžiaus par. Chicago, Ill.

Ses. M. Ambrose iš Sv. Juozapo par., Waterbury, Conn. Seselė eina prižiūrėtojos pareigas Sv. Kryžiaus ligoninėje, Chicagoj.

Ses. M. Ernesta, kilusi iš Hestville, Ill., Sv. Petro ir Povilo parapijos. Mokytojaus Sv. Marijos parapijoje, Plano, Ill.

Ses. Marie Eulalija iš So. Boston, Mass., Sv. Petro parapijos. Moko aukštesnių skyrių mokinius Nekalto Prasidėjimo parapijoje, Chicago, Ill.

Ses. M. Euphrasina, kilusi iš Lietuvos, ištjo į vienuolyną iš Sv. Antano parapijos Cicero, Ill. Jubiliatė nuo 1954 metų darbuojasi Motiniškame name.

Dievas ir toliau testiprina Jubiliatės savo malonėmis ir talaiko jas mūsų tarpe dar daug metų darbuoti Dievo garbei ir vienuolijos gerovei. Jubiliejaus dienai minėsime jas karšta malda, linkėdamos sulaukti deimantinių metų.

Iš šios jubiliečių laidos keturi seselės mini jubiliejų amžinybėje:

Ses. M. Tarcisia iš Visų Šventųjų par. Chicago, Illinois.

Ses. M. Alphonsa iš Mt. Carmel, Pa., Sv. Kryžiaus par.

Ses. M. Ona iš Wilkes-Barre, Pa., Sv. Trejybės parapijos.

Ses. M. Morta atvyko iš Lietuvos ir ištjosi į vienuolyną iš Sv. Kazimiero par. Horcester, Mass.

Sidabrinį Jubiliejų mini dvi jubiliatės:

Ses. M. Trinita iš Sv. Jurgio Lietuvos Vabalinko parapijos. Baigusi mokytojų seminariją atvyko į Ameriką ir ištjo į Sv. Kazimiero sėsių vienuolyną. Nuo 1971 metų eina vyresniosios pareigas Sv. Antano par. Cicero, Ill.

Ses. M. Trinita iš Sv. Jurgio par. Chicago, Ill. Nuo 1969 metų darbavosi Motiniškame name. Ateinančiais metais darbuosis Sv. Jurgio par. Chicago, Ill. Su jomis giesdome "Magnificat" ir melsime, kad dieviška palaima lydėtų visų Jubiliečių dienas ir Dievo gausios malonės stiprintų jų jėgas tolimesniame pasiaukojime.

S. K. K.

GERA DOVANA MARCIOMS, ZENTAMS IR AMERIKIECIAMS

LITHUANIA IN CRISIS. Nationalism to Communism, 1939-1940. Autorius politikos mokslų prof. Leonas SABALJUNAS. Išeido Indiana University Press, Bloomington & London, 294 pusl., kietais viršeliais su aplanku.

Si knyga yra labai vertinga dovana supažindinti angliškai skaitančius su mūsų tautos okupantu. Dovana, kuri tinka įteikti įvairioms progoms ir niekad nepasenta. Šios knygos gauta tam tikras skaičius su didele nuolaida. Kaina \$5.00. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Prie kainos reikia pridėti 5 proc. mokesčiams.